

ΑΙ ΡΩΣΣΙΔΕΣ ΠΑΡΘΕΝΟΙ*

Η ΣΚΗΝΑΙ ΤΩΝ ΜΗΔΕΝΙΣΤΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Η ΚΥΑΝΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

V

Ἡ μήκη:

Ὁ πρίγκιψ Σιλίνος ἔσυρε τὸ ὥρολόγιόν του.

— Μία ὥρα! ἡ Βάνδα Κρυλόφ θὰ ρθάσῃ μετ' ὀλίγας στιγμᾶς. Εἶναι ἐνεργητικὸς χαρακτήρ. Κατὰ τὴν γνώμην μου, ἥτις εἶναι καὶ γνώμη τοῦ Παδλέφσκη, πρέπει νὰ τὴν μυήσωμεν καθ' ἑλοκληρίαν καὶ νὰ τὴν δεχθώμεν εἰς τὸ συμβούλιον, ἐνεκα τῶν ὑπηρεσιῶν τὰς ὁποίας δύνανται νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν ὑπόθεσίν μας.

— Μία νέα εἰκοσαέτις, παρετήρησεν ὁ Ναρκιλέφ, ὥραία ὥς ἡ πρίγκιπέσσα, εἰμπαρεῖ νὰ ἀγαπήσῃ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν, καὶ τίς μᾶς ἐγγυᾶται περὶ τῆς ἐχευμένης πρὸς ἐκεῖνον τὸν ὅπλιον θὰ ἀγαπήσῃ; Δὲν θὰ ἐκθέσωμεν λοιπὸν κάπως ἑλαφρῶς τὰ μυστικά τῆς εταιρίας μας;

— Φαίνεται ὅτι δὲν γνωρίζετε τὴν Βάνδαν Κρυλόφ, ἐκράξεν ὁ Παδλέφσκη. Ὅχι μόνον εἶναι ὥραία ὥς ἡρᾶς μυθιστορήματος, ἀλλ' ἔχει καὶ ὅλας τὰς ἠθικὰς τελειότητας. Δὲν ὑπάρχει πνεῦμα ὑψηλοτερονέστερον, ψυχὴ εὐγενεστέρα τῆς ἰδικῆς τῆς. Ἀλλως τε δὲ θὰ ᾔναι συνδεδεμένη μετ' ἡμῶν δι' οἰκογενειακοῦ μυστικοῦ.

— Ἀ! ἐπανελάθεν ὁ Πολουτκίν, ὁμιλεῖς, φίλτατε Παδλέφσκη μετὰ τὸν συνήθη ἐνθουσιασμόν σου. Αἱ γυναῖκες εἶναι ὄντα ἀσθενῆ, εὐμετάβολα, καὶ προκειμένου περὶ αἰσθημάτων...

— Ὡς! ἰατρί, ἐκράξεν ὁ Παδλέφσκη ἀγανακτῶν, τοιαύτην κρίσιν ἐκρίνετε περὶ τῶν γυναικῶν; Ἐπὶ προφάσει βεβαίως ὅτι αἱ σάρκες τῶν εἶναι χαλαρώτεραι τῶν ἀνδρῶν, νομίζετε ὅτι τοιαύτη εἶναι καὶ ἡ ἠθικὴ αὐτῶν φύσις; Ἐάν οἱ μυῶνίς τῶν ᾔναι ὀλιγώτερον εὖρωστοι, τὰ νεῦρά τῶν ὁμῶς ἀνθίστανται περισσότερον καὶ εἶναι ἱκανὰ νὰ ὑποστῶσι μᾶλλον συνεχεῖς ἀγῶνας. Ναι, ἰσχυρίζομαι ὅτι ἡ γυνή, ὑποστηριζομένη ὑπὸ ἐγκεφαλικοῦ ἐνθουσιασμοῦ, εἶναι ἰσχυροτέρα τοῦ μᾶλλον εὖρωστου ἀνδρός, καὶ ἐνεργεῖ πράξεις γενναίας πρὸ

τῶν ὁποίων ἡμεῖς οἱ ἄνδρες ἠθέλομεν καμφοῦν.

— Ἀνῆκει ἄρα γε εἰς ἡμᾶς, ἐπανελάθεν ὁ Σιλίνος, οἵτινες τὰς βλέπομεν εἰς τὸ ἔργον καθήμεραν, νὰ ἀμφιδάλωμεν περὶ τῆς ἐπιμονῆς καὶ τῆς ἐνεργητικότητος τῶν; Αἱ ἀδελφαί μας δεικνύνται ἴσαι μετ' ἡμᾶς ὡς πρὸς τὴν ἀφοσίωσιν, τὴν τόλμην, καὶ ὀρεῖλομεν νὰ τὰ θεωρῶμεν τοιαύτας.

— Ἐπαρουσίασα τὴν Βάνδαν Κρυλόφ. Ἐγγυῶμαι περὶ αὐτῆς διὰ τῆς κεραιᾶς μου, εἶπεν ὁ Παδλέφσκη.

Τὴν αὐτὴν στιγμήν ὁ Σωφρόνιος εἰσῆρχετο καὶ εἰσήγε τὴν Βάνδαν, τὴν ὁποίαν εἶχε συναντήσῃ εἰς τὸ ὑπόγειον.

Ἐτείνεν αὕτη τὴν χεῖρα πρὸς τὸν πρίγκιπα καὶ τὸν Παδλέφσκη.

— Ἀλλὰ, ἀνέκραξε, γνωρίζω καὶ τοὺς κυρίους τούτους! ἐνθυμοῦμαι ὅτι τοὺς εἶδον εἰς τὸν σὺλλογον. Εἶναι οἱ ἀδελφοί μας: Ναρκιλέφ, Κομόφ καὶ Πολουτκίν.

Ἐπειτα περιέφερε τὸ βλέμμα εἰς τὸ δωμάτιον ὅπου εὕρισκετο.

— Τὸ βλέπετε, εἶπεν ὁ Παδλέφσκη γελῶν, εἰδοὶ ἐδῶ εἰς τὸ ἄντρον τοῦ διαβόλου. Ἐδῶ ἐξυραινόμεναι τὰ ἀπαισιώτερα σχέδιά μας: ἐδῶ κατασκευάζονται τὰ μᾶλλον ἐμπρηστικὰ ἄρθρα τῆς ὑποχθονίου δημοσιογραφίας (1) Περιεμμένατε βεβαίως ὅτι θὰ εἰσῆρχεσθε εἰς σκηνὴν τρομακτικὴν, ὅτι θὰ ἐβλέπετε τοιχογραφίας ἐρυθρὰς καὶ μελανὰς, ἢ τοῦλάχιστον καταπακτὰς βλέπουσας εἰς τὸν ἄδην. Καὶ ὁμῶς ἀπλούστατα εὕρισκεσθε εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ ἀνωτάτου συμβουλίου, καὶ σὰς παρῶσι αἰσῶν τοὺς πέντε μεγάλους συνομάτας οἵτινες ἀξιοῦσι νὰ ἀνατρέψωσιν αὐτοκρατορίαν ἐξ ἐβδωμήκοντα ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων.

— Τρόντι, εἶπεν ἡ Βάνδα συνελθούσα ὀλίγον ἐκ τῆς ἐκπλήξεώς τῆς, ποσῶς δὲν ὁμοιάζει πρὸς τὴν ἰδέαν τὴν ὁποίαν ἐσχημάτισα περὶ μυστικῆς ἐταιρίας.

— Ὡς ἡκούσατε, εἶπεν ὁ Σιλίνος, περὶ τῆς κάπως θεατρικῆς μυστικῆς τῆς ἐλευθεροκτονίας. Ἡμεῖς ὁμῶς φρονοῦμεν ὅτι αἱ περιστάσεις εἶναι λίαν σπουδαῖαι: καὶ δὲν ἐπιτρέπουσι νὰ διασκεδάζωμεν εἰς τοιαῦτα παιδαριώδη. Δὲν ὑποβάλλομεν τοὺς ἡμετέρους μυημένους εἰς οὐδεμίαν δοκιμασίαν. Δὲν παραδεχόμεθα μετὰ τὴν ἡμῶν εἰμὴ ἄτομα ἀδιάφορα ἐνεκα τῆς παρουσίας τῶν, τῆς θέσεως καὶ τοῦ χαρακτῆρός τῶν. Ἀπλῶς ὅρκος μᾶς ἀρκεῖ. Νοὺς ἐπιόρκους, τοὺς φρονέομεν. Τοιοῦτοτρόπως ἀπώλετο ὁ προδότης

(1) Εἰς τὴν πατροπόλιν καλοῦσιν ὑποθῶνιον δημοσιογραφίαν, ὅλας τὰς μυστικὰς ἐκδομένας ἐφημερίδας.

τῆς Νικονόφ. Ὅσον τρομεραὶ καὶ ἀνφαίνονται τοιαῦται ἀποφάσεις, εἶναι ἀναγκαῖαι διὰ νὰ ἐμποδίσωσι τὰς καταγγελίας, νὰ περιφρουρήσωσι τὴν ἀτομικὴν ἡμῶν ἀσφάλειαν, καὶ πρὸ πάντων νὰ ἐξασφαλίσωσι τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἡμετέρων σχεδίων. Λίσθάνεσθε, Βάνδα Κρυλόφ, τὴν ἀπαιτουμένην δύναμιν νὰ φυλάξετε τὰ μυστικά μας;

Λέγων ταῦτα ὁ πρίγκιψ προσήλου ἀτενῶς τὸ βλέμμα του ἐπὶ τοῦ βλέμματος τῆς νέας κόρης. Δὲν εἶδεν οὔτε ταραχὴν οὔτε τρόμον ἐξ ἐναντίας εὗρεν ἀλαμπτον ἀπόφασιν.

Ἡ νεανὺς ἀπεκρίθη ἀπλῶς:

— Ἐγὼ τὴν δύναμιν, τὴν θέλησιν καὶ τὴν πίστιν τὴν δύναμιν νὰ τηρήσω μυστικόν, σὴν θέλησιν νὰ πράξω, τὴν πίστιν πρὸς τὴν ἐπιτυχίαν. Εἰς αὐτὴν τὴν δικαίαν ὑπόθεσιν, εἶμαι ἐτοιμὴ νὰ θυσιάσω τὴν θέσιν μου, τὴν κατάστασίν μου καὶ τὴν ζωὴν μου.

— Ἐνδιαφερόμεθα προσέτι νὰ μάθωμεν, ἠρώτησεν ὁ πρίγκιψ τὴν Βάνδαν, τί τὸ ἀναγκάσαν ὑμᾶς νὰ βιβθῆτε εἰς τὸ σοσιαλιστικὸν κίνημα.

— Τὸ αἶσθημα τῆς δικαιοσύνης, ἡ πρὸς τὰ διάφορα θύματα τῆς δυναστείας συμπάθεια καὶ τὸ μῖτος πρὸς τοὺς δημίους καὶ τοὺς δυνάστας. Προσωπικὸν δ' αἴτιον, σκαιαί τινες ἀναμνήσεις τῆς ἀπαλῆς μου νεότητος.

— Μίαν ἐρώτησιν εἰσέτι θὰ σὰς ἀποτείνω, ἐπανελάθεν ὁ Σιλίνος, ἥτις οὐδόλως ἀπίθανον, νὰ σὰς φανῇ καὶ ἀδιάκριτος. Ἀλλ' ἐννοεῖτε εὐκόλως τὸ ἐξ αὐτῆς ἐνδιαφέρον. Ἀγαπάτε καὶ σέβετεσθε περὶ γάμου;

— Ποσῶς, ἀπάντησεν αὕτη οἷα δὴ ποτε κἂν ὦσιν αἱ ὁρμαὶ τῆς καρδίας μου, ἡ θέλησίς μου θὰ κατισχύσῃ αὐτῶν. Γνωρίζω ὅτι οἱ ἀπόστολοι εἶναι προωρισμένα θύματα τῶν ἰδεῶν τὰς ὁποίας κηρύττουσι. Δὲν θὰ συγκοιτανεύσω νὰ νομιφισθῶ ἢ μετ' ἀνθρώπου, συμμεριζομένου τὰς ἰδέας μου καὶ ἔχοντος ἀπόφασιν νὰ ὑποστῇ τὰς αὐτὰς θυσίας.

— Καὶ συνεπῶς θὰ δεῖσῃ ν' ἀνησθῆτε τὸν γάμον, ὅστις εἶνε ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν ὑψηλὴν καὶ ἐπιεξέλλουσιν ἀποστολήν, ἣν ἐπιζητοῦμεν νὰ ἐκπληρώσωμεν, ἐφ' ᾧ καὶ μόνω ἀπολύτῳ ὄρω μυηθῆσθε τὰ τοῦ τρίτου καὶ τελευταίου βαθμοῦ. Ὑπόσχεσθε νὰ μένετε ἄγαμοι μέχρι οὗ θριαμβεύσῃ ἡ ἐπανάστασις;

— Μάλιστα, μέχρι τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ ρωσικοῦ λαοῦ.

— Ὅρκίζεσθε;

— Ὅρκίζομαι! ἀπεκρίθη ἡ νέα κόρη, θυσιάσασα τὴν καρδίαν τῆς ὡς εἶχε θυσιάσει ἡμῶς στιγμῆς τὴν ζωὴν τῆς, μετὰ τῆς αὐτῆς ἡρέμου ἀποφάσεως,

μετά τῆς αὐτῆς ὑπάτης αὐταπαρνήσεως.

— Τότε, ἀγαπητή μου ἀδελφή, ἵνα ἔχωμεν πρὸς ὑμᾶς ἐμπιστοσύνην, σοὶ προτείνω, ἐν ὀνόματι τῶν πέντε μελῶν τοῦ συνεδρίου καὶ τῶν δύο ἀπόντων, ἅτινα προκαταβολικῶς ἀπεκδέχονται ὅ,τι κἂν πράξωμεν, νὰ σε συστήσω εἰς τοὺς ἐταίρους, ἵνα κέρτῃς τὸ δικαίωμα νὰ παρευρίσκῃς εἰς σπουδαίας ἡμῶν συνεδριάσεις.

— Ἐπιτρέψατέ μοι ἐν τούτοις μίαν ἐρώτησιν εἶπεν ἡ Βάνδα. Παραδεχόμενοι με εἰς τὸν κύκλον σας, εἰσθε βέβαιον ὅτι δὲν ἐπράξατε τοῦτο μετὰ ἐπιπόλαιον σκέψιν περὶ τοῦ βαθμίου καὶ τῆς περιουσίας μου; Ἐνθ' περὶ τῆς ἀδελφῆς μας Κατίας Λαβίνσκαε, ἥτις εἶνε ἀρκετὰ εὐθεῖα, εὐπαίδευτος, εὐγενής, καὶ ἥτις ποσάκις ἐπαθεν ἐκ τῆς ἐκδηλώσεως τῶν ἀρχῶν της, ἥτις ἐν συντομίᾳ εἶνε ἡρωϊκὸς χαρακτήρ, περὶ τῆς Κατίας, λέγω, δὲν ἐσκέφθητε.

— Οἱ λόγοι σας οὗτοι σὰς τιμῶσιν, ἐπανελάβιν ὁ Βολδιμάρος Σιλίνος, καὶ δεικνύουσι τὸ ὅπως τῶν αἰσθημάτων σας. Ἀλλὰ ἡ περίοδος τοῦ ἀγῶνος τὴν ὁποίαν τώρα διερχόμεθα, ἀπαιτεῖ οὐ μόνον προσωπικὴν εὐρίαν, ἀλλὰ καὶ τὰς ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας οἱ ἑταῖροι θὰ μᾶς προσφέρουσιν, παρέχοντες ταραχὰς εἰς τὴν ἐξουσίαν. Ἐάν ἐμνοῦμεν τὴν Κατίαν Λαβίνσκααν εἰς τὸν ἀνώτατον ὅρον ἔδει νὰ μὴ παραλείψωμεν ὅλας τὰς ἀδελφάς μας, αἵτινες πάσαι εἰσὶ χαρακτῆρος ἡρωϊκοῦ. Ἀλλ' ἵνα κριθῇ ἀσφαλὲς τὸ μυστικὸν μας δέον νὰ ὦμεν φειδωλοὶ εἰς τὸν πολλαπλασιασμόν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μεμνημένων. Ὅλα τὰ μέλη τῆς ἐταιρίας εἶνε ἀρροισμένα ἀκατῆτως εἰς τὸ ἔργον· πάντες σχεδὸν εἶνε πλοῖσι καὶ κατέχονται ὑψηλάς θύρας· ἀλλὰ δὲν παραδεχόμεθα ἐν τῷ συνεδρίῳ ἢ ἐκείνους οἵτινες δύνανται νὰ μᾶς παράσχουσιν ἐξαιρετικὰς ὑπηρεσίας.

— Ἀπέναντι ὑμῶν αἰσθάνομαι ἐμαυτὴν ἀσθενεστάτην ὄσον καὶ ἐλαχίστην.

— Ἐγὼ τὴν ἀκαταμάχητον ἰσχύϊν τῆς καλλονῆς, δύνασθε νὰ προσελκύητε ἀνθρώπους οἵτινες νὰ συντελῶσι πολὺ εἰς τοὺς σκοποὺς μας.

— Ἀμφιβάλλω ἂν ὁ χαρακτήρ μου θὰ δυνήθῃ νὰ ὑποκριθῇ καλῶς τὸ πρόσωπον ὅπερ μεί διζέτε. Ἐν τούτοις ἐδοκίμασα, αὐτὸ τὸ ἐσπέρᾳ μάλιστα.

Διηγέθη τότε τὴν συνδιάλεξιν της μετὰ τοῦ Ἀλεξίου Βερενίη, καὶ τὴν γνωριμίαν ἣν συνῆψε μετὰ τοῦ πρίγκηπος Στάκελμπεργ.

— Ἀλλὰ τοῦτο εἶνε ἀπόφραξις λίαν ἐνδιαφέρουσα ἀνέκδοτον οἱ συνωμῶται. Ἐάν ἠδύνασθε νὰ μᾶς ὁδηγήκατε πρὸς ἡμᾶς τὸν νέον αὐτὸν πρίγκηπα, ὅστις

εἶνε προσκεκολλημένος εἰς τὸ τρίτον τμήμα.....

— Δύσκολον μοὶ φαίνεται τὸ νὰ κάμω ἐπαναστάτην ἕνα συστηματικὸν Γερμανόν, ἀντεῖπεν ἡ Βάνδα.

— Μέλ्लετε νὰ τὸν ἰδῇτε ἐντός ὀλίγου;

— Νομίζω ὅτι θὰ ἐλθῇ λίαν προσεχῶς νὰ μᾶς ἐπισκεφθῇ.

— Ὅτι εἶνε ἀρα δύσκολον νὰ μάθῃτε παρ' αὐτοῦ πότε θὰ ὁδηγηθῶσιν εἰς Σιδηρίαν οἱ καταδικασθέντες τὴν 6 Νοεμβρίου; Θέλομεν νὰ τοὺς φυγαδεύσωμεν. Ὑπάρχουν ἀρκετοὶ μάρτυρες εἰς τὴν Σιδηρίαν διὰ νὰ μὴν ὑπάρχῃ ἀνάγκη ἀποστολῶν.

— Ὅτι θυνθῶ, ἀπεκρίθη ἡ Βάνδα. Ἀλλὰ πρὶ τοῦ ἀρχίσω νὰ ὑποκριθῶ τὸ ὀρισθὲν πρόσωπον, ἐπιτρέψατέ μοι ἀκόμη νὰ σᾶς ὑποβάλλω ἐν σχέδιον, ἔργον ἐμοῦ καὶ τῆς Κατίας, ὅπερ ἀπὸ τινῶν μελῶν ἤδη κυροῦσθαι καὶ δι' ὅπερ δὲν ἀνελέομεν ἢ τὴν συναίνεσιν σας. Σίε, Παρδδέσκη, μοὶ ἀπεστείλατε τὴν Κατίαν. Ἐπιτρέψατεν αὕτη νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν πατρικὴν οἰκίαν μάλλον, ἢ νὰ παραστῇ θεατῆς εἰς τὸ θέαμα ὅπερ τῇ παρῆγεν ὁ πατὴρ της, κατασιᾶς ὁ δῆμιος τῶν συμπατριωτῶν της. Λοιπὸν! Καὶ ἐγὼ εἰς τὸν πατρικὸν μου οἶκον παρίσταμαι εἰς ἀνάλογον θέαμα! Ἀλλοτε ἐμνοῦσιντο μόνον οἱ δούλοι τοῦ σήμερον αὐξάνει τὰ ἔργα των, ἐκμεταλλεύετε τὴν ἐργασίαν των καὶ ἐπιδοῦναι τὴν ἀθλιότητά των. Παρὰ τὸ φίλτρον ὅπερ πρὸς ἐμὲ φέρεται, δὲν ἔχω οὐδεμίαν ἐπιροὴν ἐπ' αὐτοῦ. Πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τοῦ μέρεος ὡς πρὸς ζῶα. Δὲν ἔχω τὸ θέρος νὰ τὸν καταδικάσω, αἰσθῆται εἶνε πατήρ μου, ἀλλ' ὁ χαρακτήρ του οὗτος μοὶ εἶνε μισητός. Εἶνε ὑπεράνω τῶν δυνάμεών μου τὸ νὰ παρίσταμαι ἐπὶ πολὺ ἐπὶ εἰς τοιαῦτα θέαματα. Διεννοήθην λοιπὸν ν' ἀποποιηθῶ, ὡς ἐπράξεν ἡ Κατία, καὶ νὰ δραπέτευσω. Ὅτι ἐποίησεν, ἐκ τῆς πατρικῆς οἰκίας, ὡς γέννημα, ἀπόστολος ὑμῶν. Ἦ; αἱ ἀδελφαί μας θέλομεν παρ' ἐαυτῶν εἰς τὰ ἐργαστήρια καὶ τὰς καλύδας· ἐπιφανίσκαμεν νὰ μάθωμεν ἐν ἐπάγγελμα καὶ ἐσμέν ἀναπόμονοι ν' ἀρχίσωμεν. Εἰς τὴν ματινδρινὴν Ῥωσσίαν ὑπάρχουσι πολυάριθμοι ἀγροτικοὶ πληθυσμοί. Ἴνα ἐμιλῶ ἐν συντομίᾳ: εἰς αὐτοῦς καρποφορεῖ τὸ νέον εὐαγγέλιον.

Ὁμιλοῦσα οὕτως μετ' ἀπλότητος ἀλλὰ καὶ ἐνδομύχου ἐνθουσιασμοῦ, ἡ Βάνδα ἦτο θεσπεσία. Ἐνέπνεε τὸ βλέμμα της, ἡ δὲ κάλλουσα συμπαθὴς φωνή της ἐμάγευε τοὺς πάντες συμβούλους.

— Ὅτι γίνετε ἡ σὺνταγμα τῆς Ῥωσσίας! ἀνέκραξεν ὁ Σοφρώνιος Κομῶφ.

— Ἀνκριβόλως, ἐπανελάβην ὁ

Σιλίνος· τοιαύτη ἀποστολὴ εἶνε εὐγενὴς καὶ μεγίστη· ἀλλὰ νομίζω ὅτι ἡ ὑμετέρα πιθανόν νὰ ἦνε ὀθελιμότερα εἰς τὸν σκοπὸν μας. Διὰ τὴν ἐργατικὴν τάξιν ἔχομεν ἀφόδους ἀποστόλους. Ἀλλὰ τώρα, ὡς προσέβημεν, ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους εἶνε ἀνάγκη νὰ προσελκύσωμεν ἀνέγκουσιν εἰς τὴν ὑψηλὴν κοινωνικὴν τάξιν τῆς Πατρούπολεως. Καὶ εἰς τὸ ἱστίον ἀκόμη θέλομεν νὰ εἰσδύσωμεν ἵνα ποιήσωμεν προσηλύτους. Ἐχομεν ἀνάγκην διανοιῶν καὶ καρδιῶν γοησίων ἰδοὺ διατί σᾶς ὤρεται τὸ πρόσωπον τοῦτο.

— Λοιπὸν θὰ ὑπακούσω, ἀπεκρίθη ἡ Βάνδα, μεθ' ὅλην τὴν ἀποστροφήν τὴν ὁποίαν αἰσθάνομαι εἰς τὰς ἐρωτοτροπίας ταύτας τὰς συνεπαγομένας τὴν δυσπροσωπίαν.

Οἱ καταδικαστευόμενοι ἠναγκάζονται νὰ προστρέχωσιν εἰς τὴν ἀπάτην καὶ τὸν δολόν, τὴν ἀμφιστορίαν ταύτην μάχαιραν τοῦ ἐκρογέντος ἀγῶνος. Πραγματικῶς τοῦλάχιστον, πιεζόμενά ν' ἀποδεχθῶμεν τὸ ἐξίωμα περιττήμου ταξίς ἐταιρίας: ὁ σκοπὸς ἀγιάζει τὰ μέσα. Ἡ Βάνδα κατένευσε.

— Ὅποτε, προσέθεσεν: Ναρκιλέφ, κατὰ τοὺς λόγους, οὗς σᾶς εἶπεν ὁ κόμης Περεμίνης, ὁ αὐτοκράτωρ οὐδὲ μᾶς λογαριάζει κἂν.

— Φρονῶ.

— Ὅτι τὸ συλλογισθῆναι, εἰπέπεν ὁ Σοφρώνιος Κομῶφ.

— Τότε, προέθεσεν ὁ Παλούτσιν, διὰ τοῦ προσεχέος ἀριθμοῦ τῆς ἐφμερίδος μας, πρέπει νὰ καθυποβάλλωμεν εἰς τὸν Ἰζάρον τὴν δευθυσίν μας, καὶ νὰ στηλιτεύωμεν διὰ δριμυτῶν ἐκφράσεων τὴν ἀδυναμίαν τοῦ μονάρχου τοῦτου, τοῦ ἀπὸ εἰκαστίας ὑποσχουμένου μεταρρυθμίσεις, ἃς ποτὲ δὲν ἐχορῆγησεν.

Τὴν στιγμὴν ταύτην εἰσῆλθεν ὁ Κλήμης, κακῶν εἰδήσεων ἄγγελος.

— Θέλεις νὰ ὁδηγήσῃς ἐκ νέου τὴν πρίγκηπισσαν; τὸν ἠρώτησεν ὁ Σουλῶνς.

— Καθε ἄλλο, παρὰ ὅ,τι με λέγετε... εἶμαι πεπεισμένος, ὅτι μᾶς κατασκευάσκει ἐκ τοῦ λιθοστρώτου. Ἐξελθόμεν ὁδὸν ἐκ τῆς ἄλλης θύρας.

Ἦτο δευτέρᾳ ὥρᾳ μετὰ τὸ μεσονύκτιον.

VI

Ὁ Κλέμης

Ἡ Βάνδα εἰσῆλθε τοῦ ὑπὸ γείτου διὰ τῆς οὐκαλιᾶς ὁδοῦ, ἣν εἶχεν ἀκολουθήσει ὅταν εἰσῆλθεν.

Ὁ Κλέμης τὴν ὠδήγησεν ἐκ νέου μέχρι τοῦ ἐλκύνου της.

Ὁ Φαίδωρ ἀνέμενε ἀπαθὴς, ἀκίνητος, παρὰ τὴν δριμύτητα τοῦ ψύχους,

ὁμιλῶν καθ' ἑαυτόν, διὰ νὰ σκεδάσῃ τὴν ἀνυπομονήσαν του.

Μετὰ παρέλευσιν μόλις πέντε λεπτῶν, εὐρέθησαν ἀπέναντι τῆς ὑψηλῆς οἰκίας, ἐνθα εἶχεν εἰσελθεῖ ἡ Κατία πρὸ μιᾶς ὥρας.

— Θὰ μὲ περιμένῃ εἰς τὴν αὐτὴν, εἶπεν αὐτὴ εἰς τὸν Φαίδωρα.

Οὗτος εἰσῆλθεν αὐτῇ μετ' ὀλίγον.

Ἐπλησίασε τὸν θυρωρὸν, διότι ἐν Ρωσίᾳ οἱ θυρωροὶ ἀγρυπνοῦσιν ἐκτὸς καὶ ὄχι ἐντὸς τῶν οἰκημάτων.

— Εἰσέλτε νὰ μοὶ ανοίξητε;

— Ποῖον ζητεῖτε;

— Τὸν Ἀλέξανδρον Λαζαρέφ, λιθογράφον.

Ὁ θυρωρὸς νεναρκακόμενος ἐκ τοῦ φόβου καὶ τῆς βύρκας (εἶδος φωνῆς) ἠγγέθη κλονιζόμενος καὶ ἤνοιξε.

Ἡ Βάνδα διήλθεν ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν πύλην ἀνῆλθε τρεῖς ὁροφᾶς καὶ ἔκρουσεν ἐπὶ μιᾶς θύρας.

Εἰς τὸν ἐρωτήσαντα αὐτὴν εἶπε τὸ νομά της καὶ μετ' ὀλίγον ἡ θύρα ἠνοιχθή.

Ἡ πριγκίπισσα εἶδεν τότε εἰς μικρὸν τινα ἀντιθάλαμον, τοῦ ὁποῖου ἡ διευθέτησις καὶ διακόσμησις παρωμοίαιζε πρὸς τὸν γραφεῖον τινὸς ἢ ταμείου, καὶ ἐπὶ τινος τῶν τοίχων τοῦ ὁποῖου εὐρίσκειτο θυρίς.

— Ἡ ἀδελφὴ Βάνδα Κρυλώφ, εἶπεν ἑσωθέν τις, καὶ πᾶσατε ὠδήγησαν αὐτὴν εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν συνεδριάσεων.

Ἡ αἴθουσα εἰς τὴν ὁποίαν εἰσῆλθεν ἡ Βάνδα ἦτο ἄρκετὰ εὐρεία, φωτισμένη ὑπὸ πολυφώων ἀπὸ τῆς ὁροφῆς ἐξηρτημένων. Αἱ τράπεζαι τῆς ἐργασίας εἶχον μεταβληθῇ εἰς τραπέζας τείνου, ἐφ' ὧν ἔκειντο σαμοβάρια καὶ ποτήρια· διότι ἐν Ρωσίᾳ πίνουσιν τὸ τέϊον ἐντὸς ποτηρίων. Ἐπὶ τῶν τραπέζων τούτων ὑπῆρχον ἐφημερίδα β.β.β.β., ἐφημερίδες καὶ ἄλλα φυλλάδια.

Πεντήκοντα περίπου άτομα ἦσαν συνηθροισμένα εἰς τὴν αἴθουσαν ταύτην, ἄλλοι μὲν πίνοντες τέϊον, ἄλλοι ἀναγινώσκοντες ἐφημερίδας καὶ ἄλλοι γράφοντες ἢ ὁμιλοῦντες.

Συνωμίλουν πρὸ πάντων, ἕκαστος πρὸς τὸ μέρος του· διότι ἡ συνάθροισις τὴν ὕλην ἐκείνην, δὲν ἦτο γενική. Ἦτον ἐκ τῶν συνηθροίσεων ἐκείνων τῶν καθημερινῶν, τῶν ὅτε μὲν παρὰ τῷ μὲν, ὅτε δὲ παρὰ τῷ δὲ συγκροτούμενων, διὰ ν' ἀποφενύγῃαι τὸ ἀγρυπνῶν τῆς ἀστυνομίας ὄμμα, ἐνθα ἀναγινώσκουσι τὰς ἐπιστολάς τῶν φίλων καὶ τὰ ἀπηγορευμένα φύλλα ἢ ἐκικρίνουσι τὰς πράξεις τῆς κυβερνήσεως. Ὅταν τις τῆς συνηθροίσεως ἔχει νὰ κοινοποιήσῃ τι ἐνδιαφέρον, ἐπικρατεῖ τότε ἀκρισίγη,

καὶ ὅλη ἡ ὁμήγυρις τὸν ἀκούει ἐπισταμένως.

Μία ἐκ τῶν τοιούτων καὶ ὁσημέραι πολλαπλασιαζομένων συνηθροίσεων, οὐ μόνον ἐν Πετρούπολει ἀλλὰ καὶ ἐν Ἀπάσαις ταῖς πόσιν τῆς αὐτοκρατορίας, ἦτο καὶ αὕτη. Διότι ἀπὸ ἐνὸς ἔτους δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι τὸ μηδενιστικὸν κίνημα ἐν Ρωσίᾳ φαίνεται εἰσελθὼν εἰς τὴν σπουδαιωτάτην αὐτοῦ περίοδον.

Ἀπὸ πεντηκονταετίας, ὅτε ἤρξατο τὸ κίνημα, ἡ τάξις τῶν εὐγενῶν καὶ νοσημόνων ἀγωνίζεται ἐναντίον τοῦ καισαρισμοῦ.

Θανόντος τοῦ Νικολάου ἐκκρύχθη ὁ πόλεμος. Ἡ χειραρέτης τῶν δούλων ἦτο μᾶλλον ἀποτέλεσμα τοῦ ἐθνικοῦ ὀργασμοῦ, ἢ αὐτόματος ἐκδήλωσις τῆς αὐτοκρατορικῆς θελήσεως. Τότε ὁ ῥωσικὸς λαὸς, λαὸς νέος, ἔκαμε ἄλλα προσδοκίαι. Οἱ πόθοι του δὲν περιορίζοντο ἐντὸς τῶν μετρίων μεταρρυθμίσεων, τῶν καὶ ἀσημάτων, ἀς τῷ ὑπέσχετο ὁ εὐθῆς Ἀλέξανδρος. Οἱ πόθοι τοῦ ῥωσικοῦ λαοῦ ἔτεινον εἰς ἀληθὴ καὶ βαθεῖαν κοινωνικὴν ἀνάγνωσιν. Ἡ βέλησις τοῦ νὰ καταστήσῃ τὴν ἀπολίτευτον αὐτὴν καὶ ὑπὸ τὸν θρασυκατικὸν καὶ κυβερνητικὸν ζυγὸν Ρωσίαν, ἔθνος ἐλεύθερον, δεικνύει ὅτι οἱ ἐπαναστατικαὶ κινήσεις πῦν τοῦ ὑπερμέτρου θράσους καὶ δυνάμεις τοιαύτας, ὅσας δὲν ἔπαινον τις εἰς τοιαύτας ἐπαναστάσεις τῶν λαῶν τῆς Δύσεως. Διὰ νὰ πραγματοποιήσῃ τις μεγαλεῖα πράγματα, δεῖται εἰς μεγαλειτέρων. Καταπληκτικὸν εἶνε τὸ φαινόμενον τοῦτο ἐν Ρωσίᾳ οὐ μόνον διὰ τὸ πολυάριθμον τῶν ὁπαδῶν τῶν μηδενιστικῶν ὁρχῶν καὶ τῶν ταραχῶν αὐτῶν κατωρθωμάτων, ἀλλ' ἀκόμη καὶ διὰ τὴν ἀπέραντον καὶ πολυπλοκαυτάτην αὐτοῦ διακλάδωσιν ὡς καὶ τὸν ἡρώισμὸν τῶν ἀποστόλων αὐτοῦ.

«Ὁ ἀκριδὴς ὀρισμὸς τοῦ κινήματος τούτου, λέγει ὁ Χέρτζεν, εἶνε πραγματικὴ χειραρέτης τῆς συνειδήσεως, ἀπόφασις περὶ τηρήσεως ἀδιαλλάκτου μίσους πρὸς τὰ καθεστῶτα.»

(Συνέχεια εἰς τὸ προσεχές.)

ΒΟΛΤΑΙΡΟΣ

Ἐν τῇ διαμονῇ ταύτῃ ἐν ἣ ἔμεινε πέντε ἔτη (1733—40) ἐμελέτησε τὰς ἐπιστήμας παραδειγματιζόμενος ὑπὸ τῆς φίλης του καὶ ἐξέδωκε τὰ στοιχεῖα

τῆς φιλοσοφίας τοῦ Νεύτωνος (1738). Ἐν τῇ διαμονῇ ταύτῃ ἔκαμε τὴν *Alzire*, τὸν *Mahomet*, τὴν *Merope*, les *discours sur l'homme* προστίμασε τὸν αἰῶνα τοῦ 14ου Λουδοβίκου, δοκίμιον ἐπὶ τῶν ἠθῶν καὶ τοῦ πνεύματος τῶν ἐθνῶν καὶ συνέθηκε τὸ περίφημον τοῦτο ποίημα, ὅπερ, ὑβρίζον τὴν σὺμφωναν ἡρωίδα τῆς Γαλλίας, δὲν ἠδίκησεν εἰμὴ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ δόξαν. Κατὰ τὸ 1740, ἔκαμε βραχὺ ταξίδιον εἰς Βερολίνον, ἐνδίδων εἰς τὰς προσκλήσεις τοῦ βασιλέως Φρειδερίκου τοῦ 2ου, ἐνὸς τῶν μεγαλειτέρων τοῦ θαυμαστῶν.

Ἐν τῇ ἐπιστροφῇ του, εἶδεν ὅτι ἐζητεῖτο ὑπὸ τοῦ ὑπουργαίου ὅπερ τὸν εἶχε κηταδιώξει, καὶ ἐπεφορτίσθη τῷ 1743 ἀποστολὴν παρὰ τῷ βασιλεῖ τῆς Πρωσσίας ἥτις ἔσχε πλήρη ἐπιτυχίαν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν περίπου καιρὸν συνέθετε διὰ τὴν αὐτὴν τὴν *Πριγκίπισσαν τῆς Νανάρρας*, τὸν *Λαὸν τῆς δόξης*, ἔργα τὰ ὁποῖα παρεστάθησαν ἐν Βερσαλλίαις. — Διὰ τῆς εὐνοίας τῆς κυρίας Pompadour, ἥτις ἦτο κεκαρυσμένη προστάτρια του, ἐπέτυχεν τότε διπλώματος ἱστοριογράφου τῆς Γαλλίας, με θέσιν εὐγενοῦς τῆς βουλῆς τοῦ βασιλέως, καὶ ἠδυνήθη τέλος νὰ εἰσελθῇ εἰς τὴν Γαλλικὴν Ἀκαδημίαν (1746), τῆς ὁποίας αἱ πύλαι δις ἐκλείσθησαν εἰς αὐτόν. Ἀλλ' ἡ πρὸς αὐτὸν εὖνοια ἐλίγον διήρκεσε· ἵνα τὸν κάμωσι μισητὸν ἐπεινόησαν νὰ προτιμήσωσιν αὐτοῦ τὸν Κρεδουλλιὸν ἐξεδικήθη ὁμοῦ τοῦτο ἀναλαμβάνων τὰς τραγωδίας τοῦ ἀντιπάλου του μετὰ μεγάλης ὑπεροχῆς. Ἐν τῷ ἀγῶνι τούτῳ ὁφείλονται ἡ *Σεμίραμις* — *Ὁ Ορέστης* — ἡ *Σωθῆσα Ρώμη*· ἐδίδο δὲ κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν τὴν *Νανίαν* τὴν καλλιτέραν τῶν κωμωδιῶν του.

Ἐκδιωχθεὶς ἐκ τῶν Βερσαλλιῶν, ὁ Βολταῖρος ἐγένετο δεκτὸς παρὰ τῆς δουκίσσης du Maine, ἐν Luneville, ὅπου ἐβασίλευε ὁ Stanislas. Ἐτελείωσε δὲ τὸ ταξίδιον του μετὰ τὸν θάνατον τῆς κυρίας du Chatelet δευθὺ νὰ θελῃ εἰς Βερολίνον, ἐνθα αἱ παρακλήσεις τοῦ βασιλέως τὸν ἐκάλουν πρὸ παν λαοῦ.

Ὁ Φρειδερίκος τὸν ἐπήνεσεν ἐν τοῖς ἀνακτόροις του ἐν Ποτσδάμῃ, τῷ ὠνόμασε θαλαμπύλον, τῷ ἀπένευμε σύνταξιν εἰκοσакισχιλίων φράγκων, καὶ ἐνέργησε διὰ παντὸς μέσου ἕκ τὸν στερεώσῃ πλῆθειν του. Ἐν τῇ διαμονῇ ταύτῃ ὁ Βολταῖρος ἐγινώθη στιγμῶν τινῶν εὐδαιμονίας, ἀλλ' ἐντὸς ὀλίγου διηγήθη αὐτῷ ἡ ἐπιθυμία, καὶ ἀπεκτῆσε διὰ τῆς πρὸς τοῦς ἀποστρεφῶς κλίσεώς του, ἐναντίον του ἐχθροῦς, πρὸ πάντων μεταξὺ τῶν ἐν Βερολίνῳ ἀπο-